

Examen VWO

2019

tijdvak 1
donderdag 23 mei
13.30 - 16.00 uur

Turks

Bij dit examen horen een bijlage en een antwoordblad.

Beantwoord alle vragen op het antwoordblad.

Dit examen bestaat uit 44 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 48 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Geef niet meer antwoorden (zinnen, redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld één zin wordt gevraagd en je antwoordt met meer dan één zin, dan wordt alleen de eerste zin in de beoordeling meegeteld.

Let op: beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, behalve als het anders is aangegeven. Als je in het Turks antwoordt, levert dat 0 punten op.

Tekst 1 Bu Kuşaktan Haberiniz Var mı?

- 2p 1 Zijn de onderstaande beweringen juist of onjuist volgens de tekst? Noteer ‘juist’ of ‘onjuist’ achter elk nummer op het antwoordblad.
- 1 De helft van de bevolking behoort tot de generatie Z.
  - 2 In de derde alinea worden de kenmerken van generatie Z genoemd.
  - 3 De derde alinea gaat over de overeenkomsten tussen de generaties Y en Z.
  - 4 Smartphones hebben de kijk op het leven van generatie Y veranderd.
- 1p 2 Yazar, dördüncü paragrafta Z kuşağının hangi olumsuz yönünü belirtmektedir?
- A ben yerine biz'e önem vermesini
  - B birçok alanda yetersiz kalmasını
  - C bireysel haklarından taviz vermesini
  - D sosyal platformlarda pasif olmasını
- 1p 3 In welke alinea heeft de schrijver nadrukkelijk vergelijkingen gebruikt om zijn boodschap te verduidelijken?
- 1p 4 Waar hangt volgens de tekst het gebruik van social media van af? Schrijf de eerste twee en de laatste twee woorden van de zin op waarin dat staat.
- 1p 5 Bu yazının amacı nedir?
- A geleneksel satış yöntemlerinin önemini vurgulama
  - B Y kuşağının yaşadığı sorunların bilinmeyen nedenini belirtme
  - C Z kuşağının davranış kalıplarını belirleme
  - D Z kuşağının gelecekte yaşayabileceği çıkışmazların önüne geçme

Tekst 2 Bir Şehir Değil, Bir Şiir: Sagalassos

- 1p 6 Birinci paragrafta geçen 'ayağa kalkmakta olan' ifadesiyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?
- A gün yüzüne çıkarılmakta olan
B hatırlanmakta olan
C kalkınmakta olan
D tanınmakta olan
- 1p 7 Beşinci ve altıncı paragrafları özetleyen **en uygun** alt başlık aşağıdakilerden hangisidir?
- A Anıtların görkemi
B Barışın bereketi
C Huzurun gölgesi
D Suların coşkusu
E Şehirlerin gizemi
- 1p 8 Altıncı ve yedinci paragraflar arasındaki **en önemli** ilişki aşağıdakilerden hangisiyle verilebilir?
- A Altıncı paragrafta refah ve bolluktan, yedinci paragrafta gerileme ve kıtlıktan söz edilmektedir.
B Altıncı paragrafta Roma İmparatorluğu'ndan, yedinci paragrafta Asyalı kavimlerden söz edilmektedir.
C Altıncı paragrafta Sagalassos'a göçten, yedinci paragrafta Ağlasun'a göçten söz edilmektedir.
D Altıncı paragrafta sağlıklı yaşamdan, yedinci paragrafta sağıksız yaşamdan söz edilmektedir.

In alinea 8 staat dat het tot leven brengen van een antieke stad uit drie stappen bestaat.

- 1p 9 Welke drie stappen zijn dat?
- 1p 10 Dokuzuncu paragrafta, Marc Bey ile ilgili olarak vurgulanmak istenen nedir?
Marc Bey'in
A bir bilim adamı olduğu
B emekli olamayacağı
C Sagalassos'tan kopamayacağı
D Tongeren'i sıkça ziyaret edeceği
- 1p 11 On birinci paragrafta sözü edilen Azime Hanım kimdir?
- A Edebiyat Müzesi müdürü
B kazı ekibi başkanı
C şair Hasan Hüseyin'in eşi
D turistik rehber

- 1p 12 Waarom is Sagalassos volgens de schrijver **niet** een antieke stad, maar een stad van poëzie?

Tekst 3 Dalgın Suların Güzelliği

- 1p 13 Birinci paragrafta yazar, okuyucularını etkilemek için hangi anlatım sanatını kullanmaktadır?
- A abartma
  - B betimleme
  - C eleştirmeye
  - D kişileştirme
- 1p 14 Yazara, içinde bulunduğu yerin gizemli bir dili olduğunu hissetiren nedir?
- A kaplumbağaların ayak izleri
  - B kaya mezarlарının görünüşü
  - C kükürtlü suların kokusu
  - D leyleklerin heybetli yuvası
  - E mavi yengeçlerin görüntüsü
- 1p 15 Kanallarda özellikle piyade teknelerinin kullanılmasının sebebi nedir?
- A doğaya zarar vermemesi
  - B daha çok yolcu taşınabilmesi
  - C kullanımının kolay olması
  - D kullanımının ucuz olması
  - E turistlerin talep etmesi

In de tekst staat dat de schrijver de archeologen bewondert.

- 1p 16 Schrijf de eerste twee en de laatste twee woorden van de zin op waarin dat staat.
- 1p 17 Kies bij de open plek 17 in de tekst het juiste antwoord uit de gegeven mogelijkheden.
- A bedeni
  - B estetiği
  - C ihtişamı
  - D ruhu

Tekst 4 Bu İçin İÇİNde Milyarlar Var

- 1p 18 Birinci paragrafta geçen ‘son durağı’ ifadesiyle kastedilen nedir?
- A Çin ve Türkiye arasındaki ilişkilerin zirve yapması
  - B Çin'in Batı'ya açılmadan önceki son yatırım merkezi
  - C İstanbul'un kardeş şehir olarak ilan edilmesi
  - D Türkiye'nin Doğu'ya yaptığı açılımın son halkası

- 1p 19 Parçaya göre Çin sermayeli şirketler İstanbul'daki limana hangi konuda katkı sağlamışlardır?
- A daha etkin savunma sistemlerinin kurulmasında
  - B liman sayılarının arttırılmasıyla yolcu sayısında
  - C teknik araçların kullanımıyla hizmet kalitesinde
  - D sağlıklı bir rekabet ortamıyla fiyatların düşürülmesinde
  - E yenilebilir enerji kullanımıyla çevre kirliliğini önlemede
- 1p 20 Çin ve Türkiye arasında yapılan üst düzey ziyaretler ticaretin yanısıra hangi alanda bir sonuç vermiştir?
- A Asya'daki sorunlarda diplomasinin kullanımında
  - B beklenmeyen politik sorunların kolayca çözümünde
  - C farklı platformlarda yürütülen kültürel işbirliğinde
  - D küresel sağlık sorunlarını bir merkezden ele almada
  - E ortak askeri tatbikatların başarıyla yapılmasında
- 1p 21 Parçada geçen '**ivme kazandırma**' ifadesiyle aşağıdakilerden hangisi ima edilmektedir?
- A elde edilen kazancın giderek artması
  - B hali hazırda var olan ortak projelerin hızlandırılması
  - C karşılıklı görüşmelerin sekteye uğraması
  - D masrafların birden bire yükselmesi
- 1p 22 Parçaya göre aşağıdaki cümlelerden hangisi doğrudur?
- A Bölgesel çatışmalar Çin ekonomisini derinden etkiledi.
  - B Çin'de milyonlarca insanı mutlu eden yeni iş kapıları açıldı.
  - C Dünyanın ilk Kuantum uydusu Fast, uzaya fırlatıldı.
  - D İstanbul'daki kongre Dünya borsaları tarafından takip edildi.

Tekst 5 İyi Konuşmanın Sırri Nedir?

- 1p 23 Yazar birinci paragrafın son cümlesiyle hangi düşünceyi belirtmektedir?
Öğrencilerin
- A aralarındaki rekabet yetişkinler tarafından teşvik edilmelidir.
  - B cezalandırılmaları yerine ödüllendirilmeleri tercih edilmelidir.
  - C meslek seçiminde daha çok aldıkları notlar temel alınmalıdır.
  - D motive yoluyla daha da başarılı olmaları desteklenmelidir.
- 1p 24 Welk woord in alinea 1 wordt door de advocaat en de lerares verschillend geïnterpreteerd?
Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p 25 Yazar, iyi konuşma sanatını aşağıdakilerden hangisine benzetmektedir?
- A iş görüşmesine
  - B moral depolamaya
  - C satış başarısına
  - D seyahat etmeye

- 1p 26 Avery'ye göre konuşmadan önce deneme yapmanız en çok hangi sebepten dolayı önemlidir?
- A aşırı heyecanınızı gidermek için
  - B dinleyici odaklı konuşma yapabilmek için
  - C haklı olup olmadığını ortaya çıkarmak için
  - D olası irade dışı hareketlerinizi ortaya çıkarmak için
- 1p 27 Met welke zin in de tekst wordt de titel beantwoord?
Schrijf de eerste twee en de laatste twee woorden op van deze zin.

Tekst 6 Müzik ve Mutluluk

- 1p 28 İkinci ve üçüncü paragrafa göre müzik hangi tür gelişimi etkilemektedir?
- A bedensel
  - B duygusal
  - C kişisel
  - D zihinsel
- 1p 29 Üçüncü paragrafa göre aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?
- A Araştırmacılara göre müziğe verilen tepkiler sağ beyin lobunda oluşmaktadır.
  - B Bilim adamları beynimizde bir müzik merkezinin var olduğunu iddia ediyorlar.
  - C Bir şarkıcı duyduğumuzda beyincik, bunu anlayabilmek için harekete geçer.
  - D Şarkılar görsel korteksimizi harekete geçirdiğinden ayakla tempo tutarız.

In alinea 5 staat dat kinderen intenser reageren naarmate ze ouder worden.

- 1p 30 Schrijf de eerste twee en de laatste twee woorden van de zin op waarin dit staat.
- 1p 31 Kies bij de open plek 31 in de tekst het juiste antwoord uit de gegeven mogelijkheden.
- A beden
  - B beyin
  - C duygular
  - D nöronlar
- 1p 32 Yazarın, son paragrafta okuyucularına yaptığı uyarıyla aşağıdakilerden hangisi örtüşmektedir?
- A Bile bile zarara girmeyin!
  - B Gözden uzak olan gönülden de uzak olur!
  - C Her şeyin fazlası zarardır!
  - D Umutlarınız hiç bitmesin!
  - E Zararın neresinden dönerseniz kârdır!

Tekst 7 Ejderhaları Herkes Bilir!

- 1p 33 Birinci ve ikinci paragraf arasında nasıl bir ilişki vardır?
- A Birinci paragrafta tanımlanan konu ikinci paragrafta örnekleniriliyor.
  - B Birinci paragrafta yüceltilen konu ikinci paragrafta eleştiriliyor.
  - C Her iki paragrafta da bilimsel veriler kullanılmaktadır.
  - D Her iki paragrafta da yetişkinler eleştirilmektedir.
- 1p 34 Kies bij de open plek 34 in de tekst het juiste antwoord uit de gegeven mogelijkheden.
- A hüzünlü
  - B karamsar
  - C şüpheli
  - D umutlu
- 1p 35 Parçaya göre aşağıdaki yargılardan hangisi doğrudur?
- A Evlilik programları ve gerçekçi diziler daha çok izlenmektedir.
  - B Fantezi kurgular belli bir yere, zamana ve kitleye ait değildir.
  - C Günlük hayatın ayrıntılarına hayali kurgularda yer verilmiyor.
  - D Yetişkinler hayal kurma konusunda çocuklardan daha ileridir.
- 1p 36 Parçaya göre yetişkinler hayali kurguları ne olarak görmektedir?
- A anlamsız
  - B gereksiz
  - C sahte
  - D tehdit

In de tekst staat dat het laatste seizoen van de serie toch anders is vanwege twee redenen.

- 2p 37 Schrijf deze twee redenen op.
Je moet in het Turks antwoorden.

Tekst 8 Karpuzun Gizli Tarihi

- 1p 38 Bahçecilik uzmanı Harry Paris'in bilime getirdiği **en önemli** kazanım aşağıdakilerden hangisidir?
- A 'karpuz' sözcüğünün İbranice karşılığını keşfetmek
B karpuzun ıslahına katkıda bulunmak
C karpuzun popülerliğini artırmak
D karpuzun değişimini ortaya çıkarmak
- 1p 39 Parçaya göre karpuzun tarihinin **hâlâ** gizli kalmasına sebep olan en büyük etken aşağıdakilerden hangisidir?
- A bilim adamlarının kendi teorilerinde ısrarı
B buluntuların yanlış yorumlanması
C sınıflandırma hatalarının yapılması
D tarihi kanıtların yetersiz olması
- 1p 40 Uit welk kenmerk van de watermeloen leiden wetenschappers af dat deze sinds vierduizend jaar gecultiveerd wordt?
- 2p 41 Wat zijn de vier belangrijke algemene gebruiksmogelijkheden van de watermeloen volgens de tekst?
- In de alinea's 1 en 8 zijn twee kenmerken van de watermeloen genoemd.
- 1p 42 Schrijf deze twee kenmerken op.

Lees bij de volgende opgaven steeds eerst de vraag voordat je de bijbehorende tekst raadpleegt.

Tekst 9 Yaratıcılıkla Para Kazanmak

Je wilt het liefst snel werk kunnen vinden in een van de creatieve sectoren, maar je wilt graag vanuit het huis werken.

- 2p 43 Welke twee beroepen moet je dan volgens de tekst kiezen?
Je moet in het Turks antwoorden.

Tekst 10 Usta Yönetmenlerin Meslek Sırları

Je studeert aan de filmacademie. Voor een werkstuk ben je op zoek naar meer informatie over een positieve kijk op de relatie tussen de regisseur aan de ene kant en de acteurs en het technisch team aan de andere kant.

- 1p **44** Over wie van de deskundige regisseurs in dit artikel kun je het best meer informatie verzamelen?

Schrijf de naam van de regisseur op.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.